

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

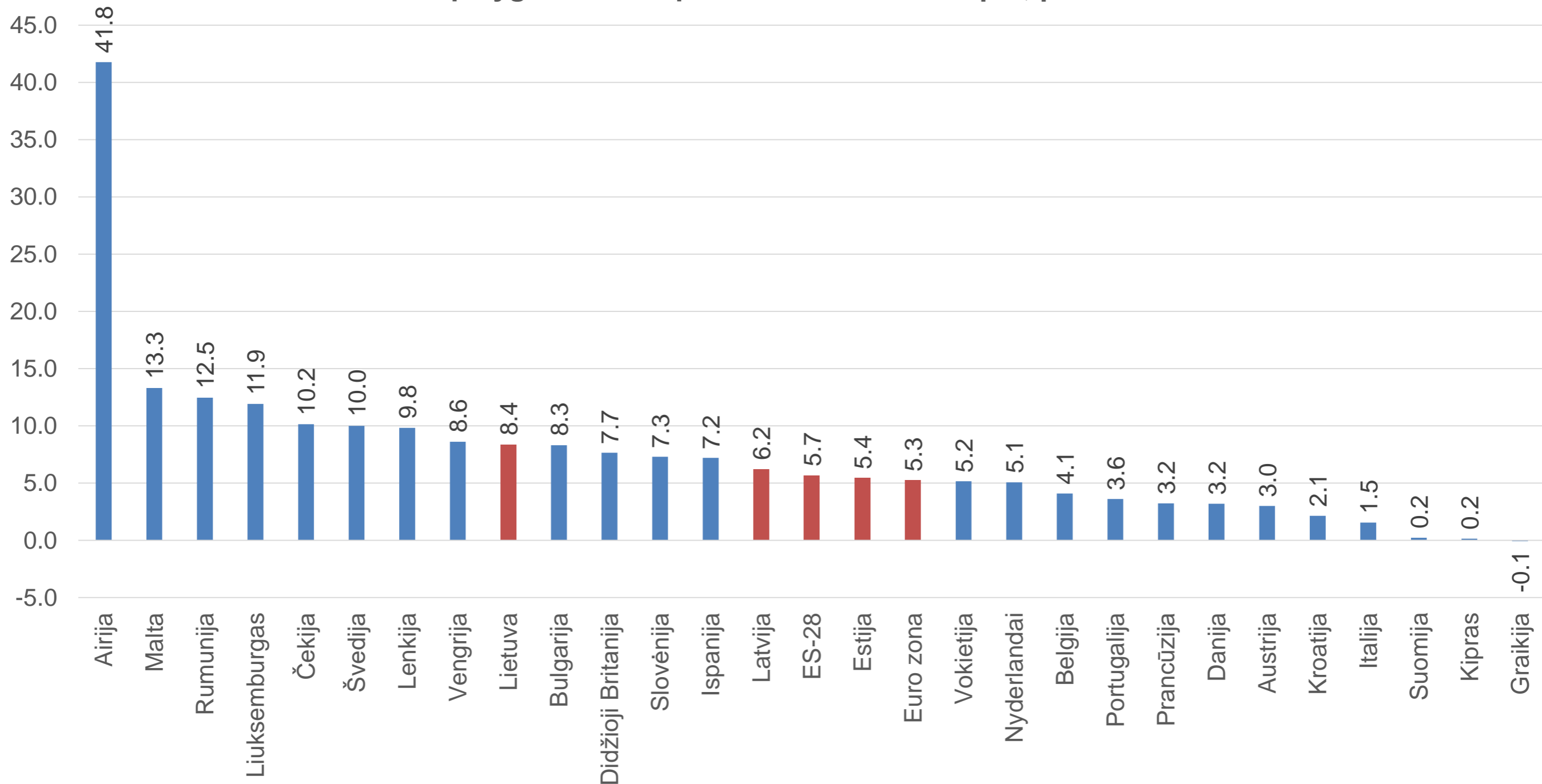
UŽDARO CIKLO EKONOMIKA IR JOS ĮTAKA LIETUVOS PRAMONEI

Aleksandr Izgorodin

**Patarėjas Ekonomikai
Lietuvos pramonininkų konfederacija**

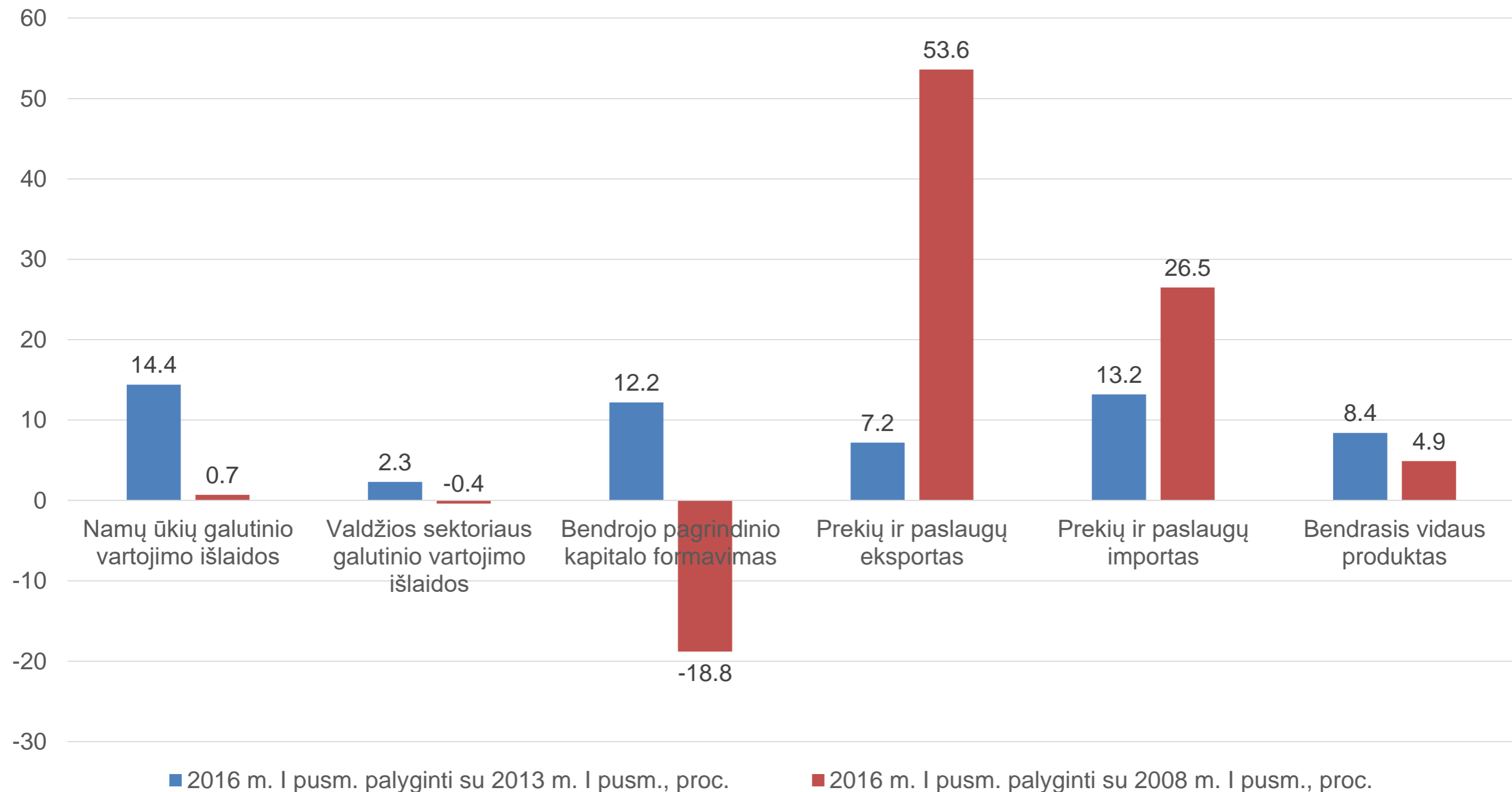
Lietuva – tarp dešimties sparčiausiai augančių ekonomikų Europoje

Realaus BVP (pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką) pokytis 2016 m. I pusm., palyginti su tuo pačiu 2013 m. laikotarpiu, proc.

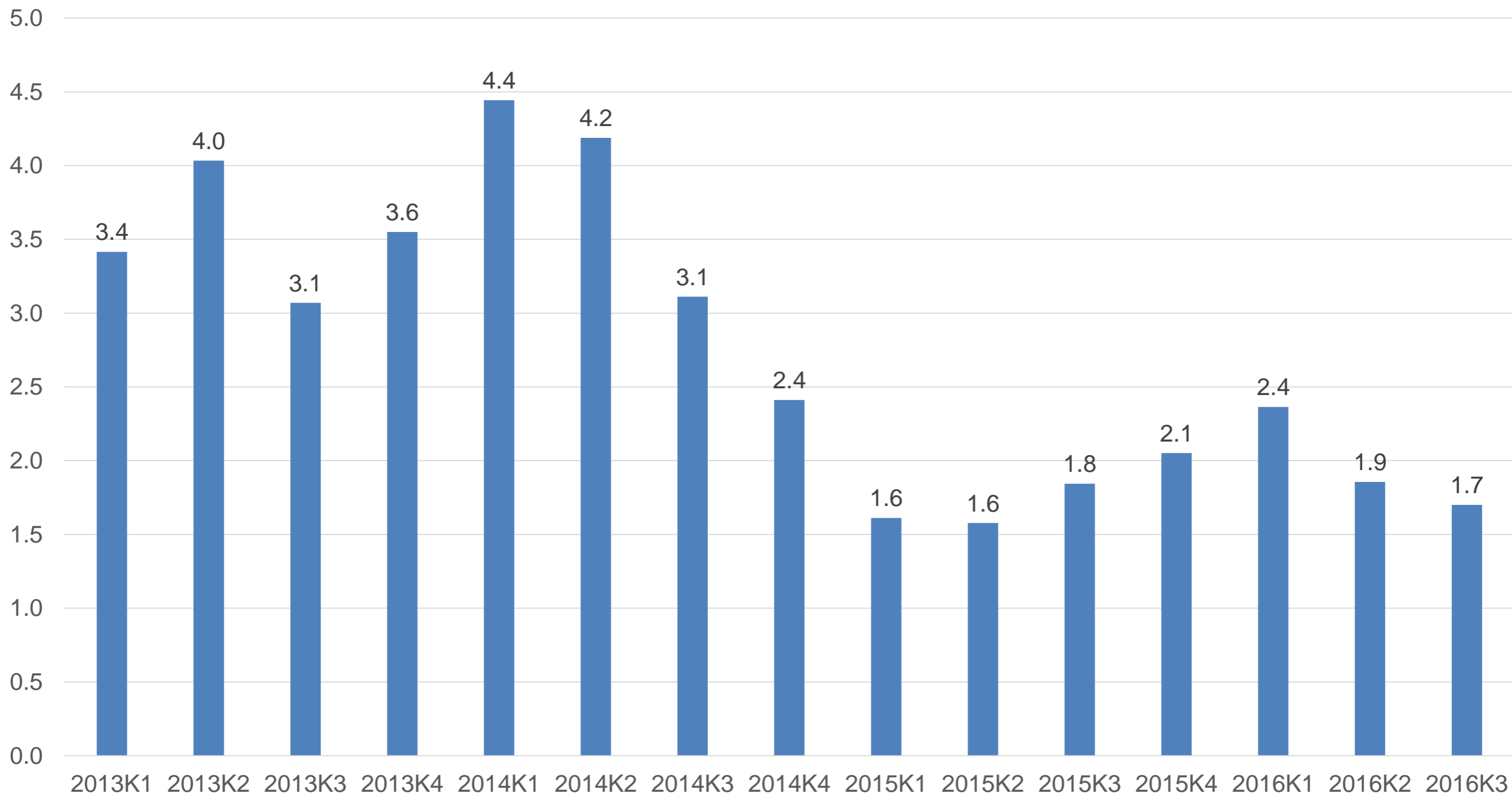
Lietuvos BVP pasiekė ir viršijo prieškrizinį lygį

Realaus BVP ir BVP komponentų pokytis, proc.

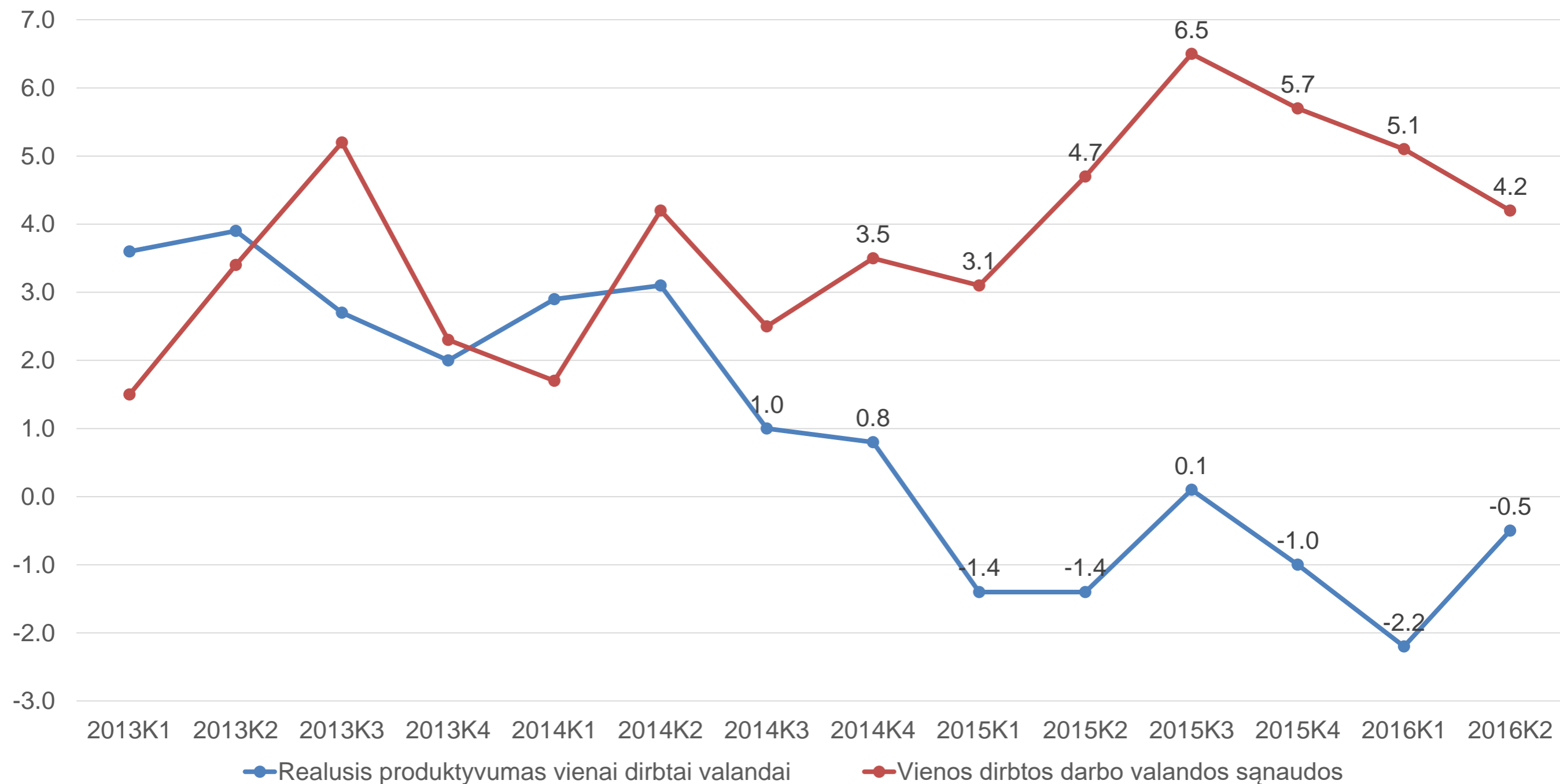
Lietuvos ekonomikos augimas praranda pagreitį. Žiedinė ekonomika – vienas iš galimų naujų augimo impulsų

Lietuvos realaus BVP pokytis, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, proc.

Ryškėja konkurencingumo problemos

Realaus produktyvumo vienai dirbtai valandai ir vienos dirbtos darbo valandos sąnaudų pokytis, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, proc.

Lietuvos užsienio prekyboje – ryškūs pokyčiai

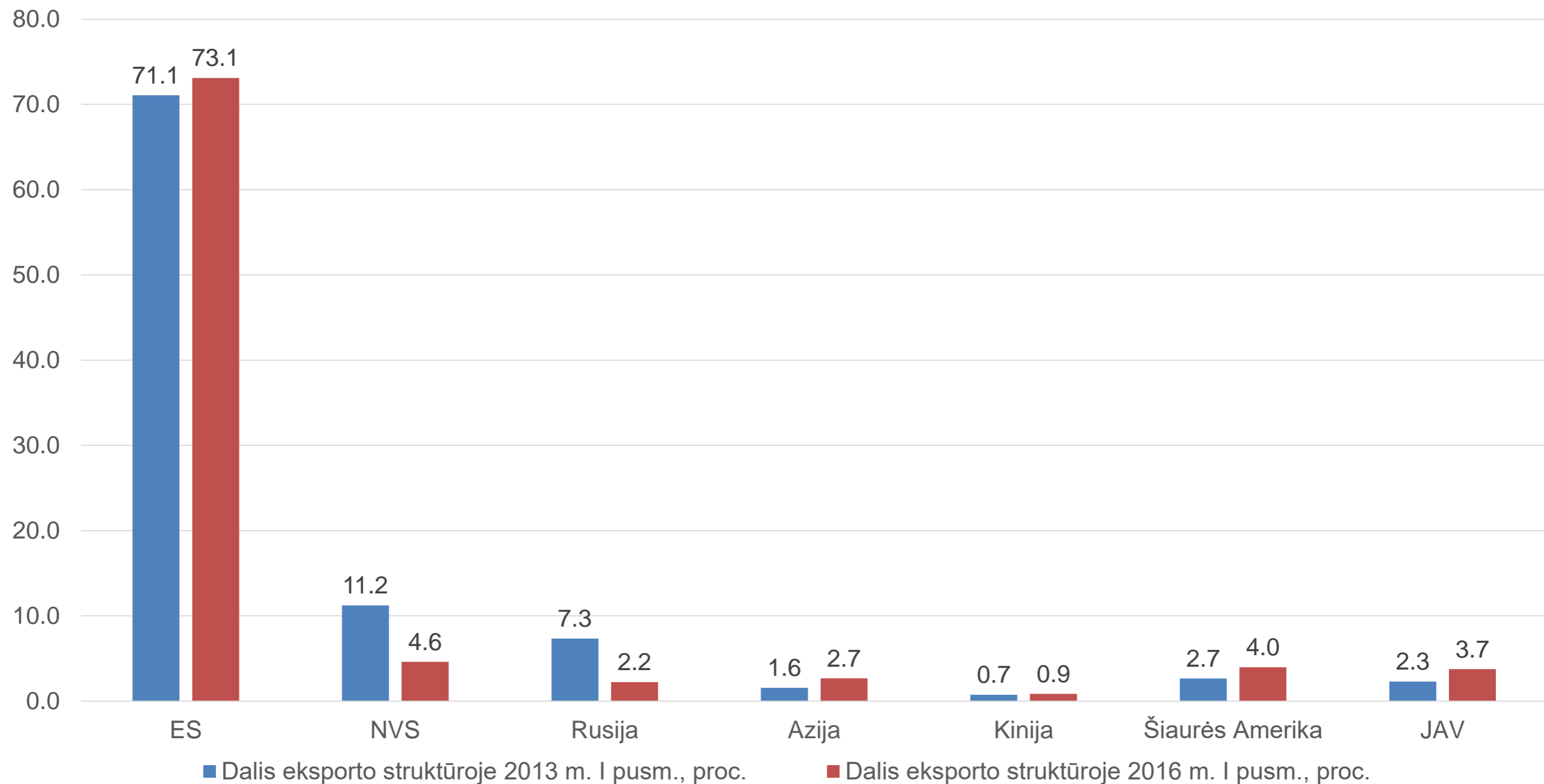
Pokytis 2016 m. I pusm., palyginti su
2013 m. I pusm., mln. EUR

Pokytis 2016 m. I pusm., palyginti su
2013 m. I pusm., proc.

Eksportas - iš viso	416	9
ES	402	12
NVS	-299	-55
Rusija	-235	-67
Azija	64	86
Kinija	9	25
Šiaurės Amerika	79	62
JAV	85	77
Kitos rinkos	169	26

Lietuva atranda naujas eksporto rinkas

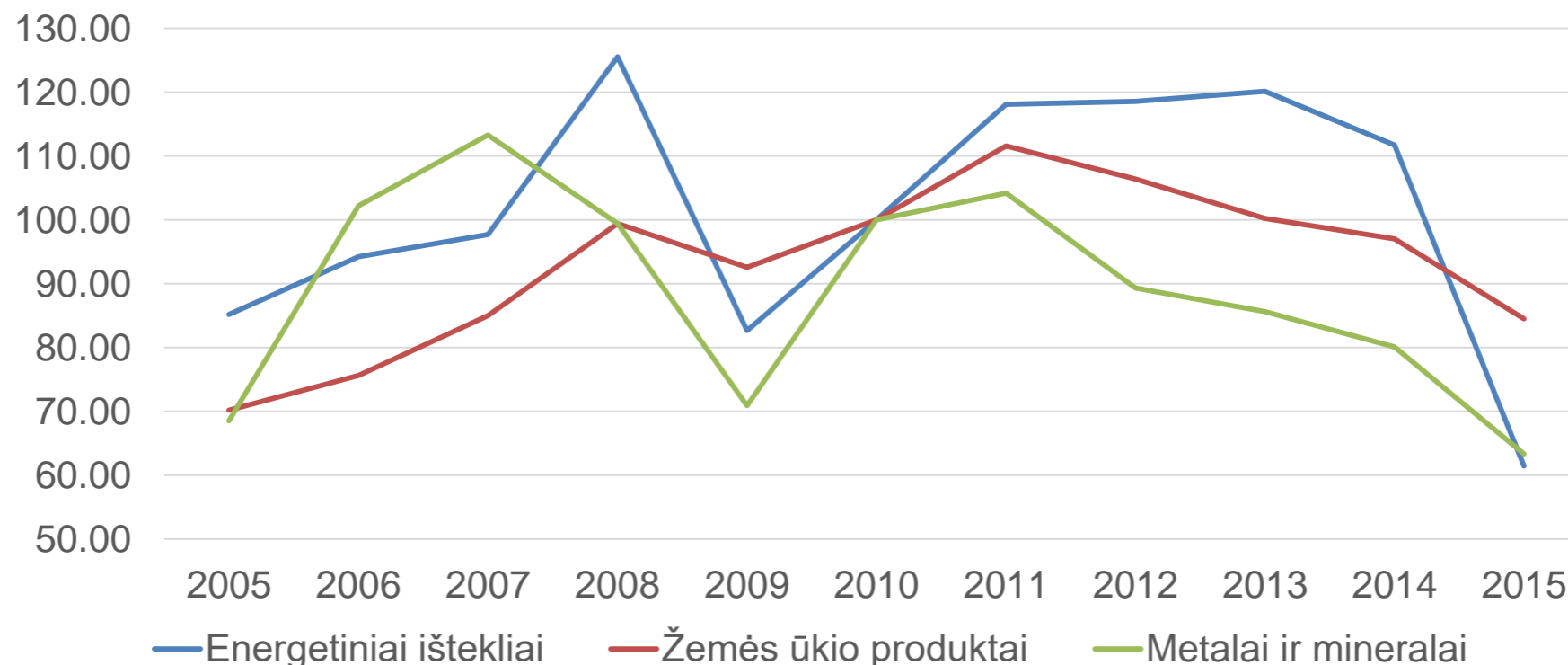
Rinkos dalis lietuviškos kilmės prekių eksporto struktūroje, proc.

Pokyčiai pasaulio ekonomikoje verčia ieškoti efektyvių ir tvarių gamybos modelių

- Pokyčiai pasaulio ekonomikoje verčia visuomenę peržiūrėti gamybos ir vartojimo būdus. Didžiausias šių laikų iššūkis – tvarus priėjimas prie gamtinių išteklių. Tarptautinio Valiutos Fondo duomenys rodo, kad per pastaruosius dešimt metų pasaulinių žaliavų kainų svyravimas buvo dvigubai didesnis nei 1990-2005 m.
- Trys milijardai naujų vidutinės klasės vartotojų 2030 m. įtakos vartojimą ir gamybą ir padidins poreikį gamtiniams ištekliams. Augantys gamtiniai ir politiniai tiekimo grandinių apribojimai, svyruojančios žaliavų kainos, negatyvus poveikis gamtai verčia pasaulio ekonomikas ieškoti naujų patvarių ir efektyvių modelių. **Europos kompanijos ir vartotojai jau pertvarko gamybą ir vartojimą.**

Pasaulinių žaliavų kainų indeksai

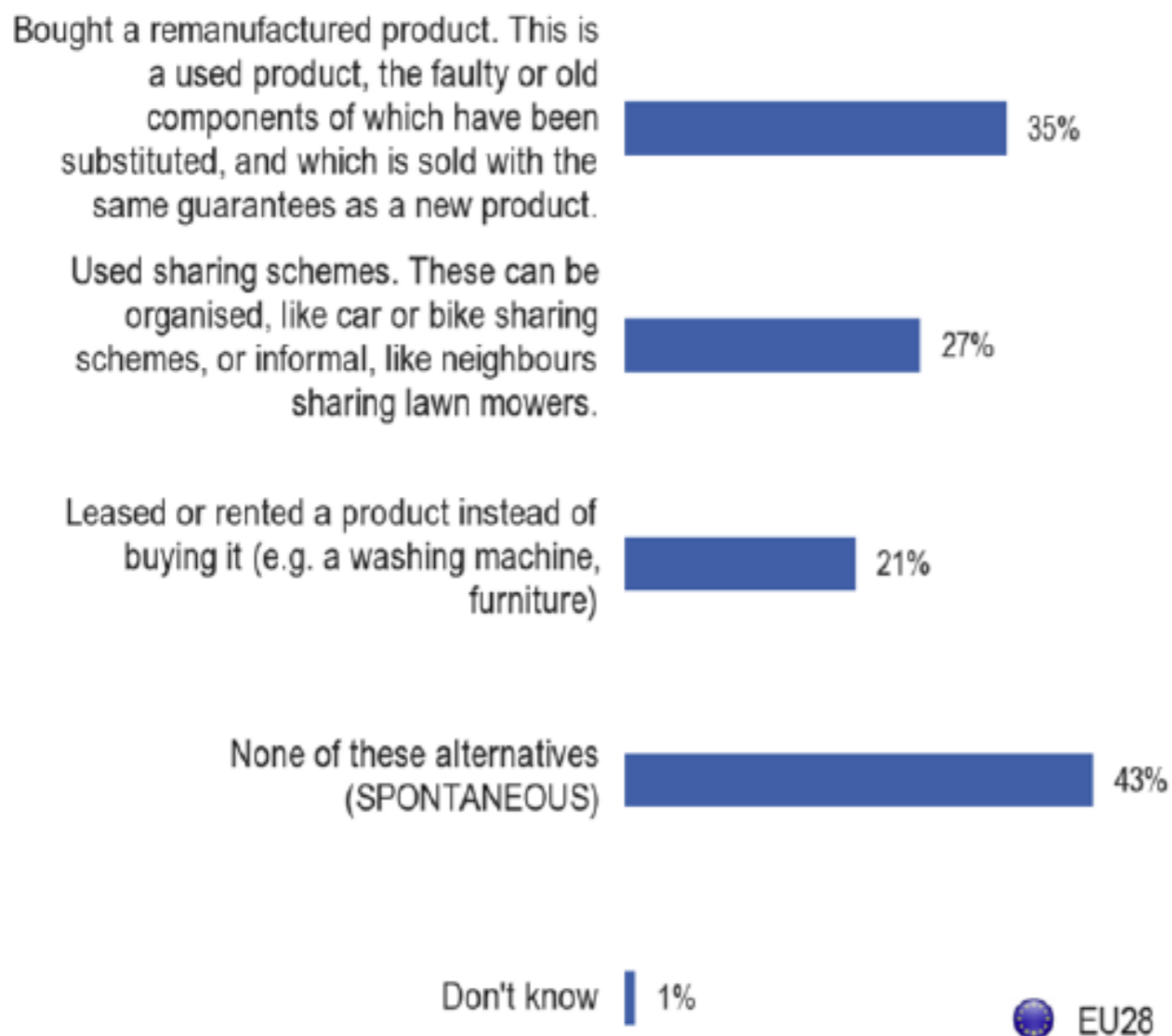

Kas skatina pokyčius

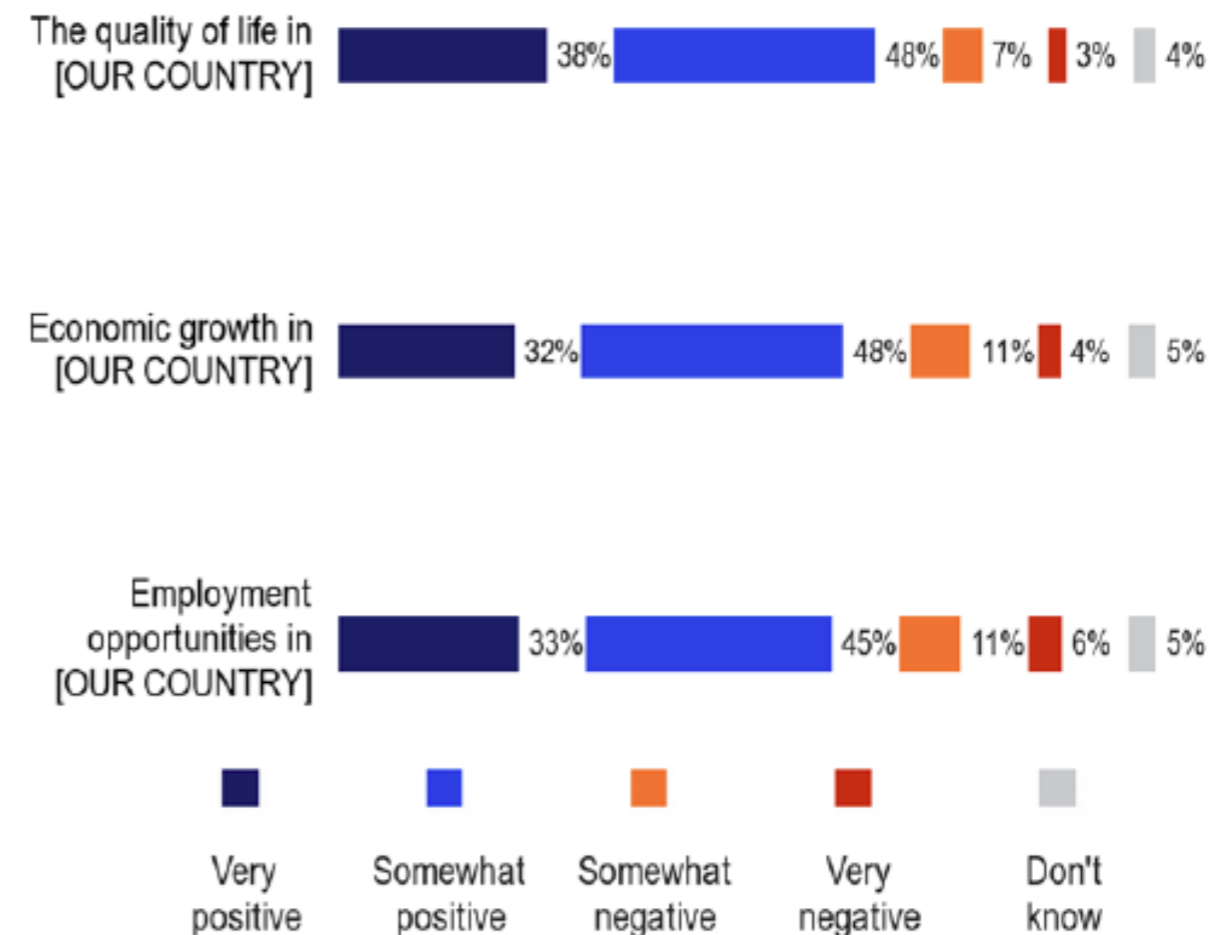
- 1. Ekonominis efektyvumas:** verslininkai nuolat didina savo veiklos efektyvumą atsižvelgiant į svyruojančias ir augančias išteklių kainas. Efektyvus išteklių naudojimas kaip sudėtinė žiedinės ekonomikos dalis jau dabar sąlygoja sprendimų priėmimą ir kompanijų veiklą.
- 2. Tiekimo saugumas:** Europos gamyba labai priklauso nuo žaliavų importo. Žiedinės ekonomikos koncepcija turi pirmiausiai užtikrinti prieinamumą prie antrinių žaliavų ir jų kokybę. Reikia pripažinti, kad artimiausiu laiku vien perdirbimas negali aprūpinti įmones reikalinga žaliava. Didelė dalis tiekimo į Europos Sąjungą vis dar bus pirminė gamyba.
- 3. Poveikis aplinkai:** šūkis „gyvenkime gerai planetos ribose“ aiškiai parodo, kad žiedinės ekonomikos koncepcija yra ekonomiškai ir ekologiškai pagrįsta. Tačiau tai nereiškia, kad mes automatiškai pradėsime naudoti mažiau išteklių. Tai reiškia, kad mes pradėsime naudoti juos efektyviau. Tai padės padidinti Europos konkurencingumą, bet neatsilieps ekonominiam efektyvumui, saugumui, funkcionalumui ir prieinamumui.

Žiedinė ekonomika: atotrūkis tarp intencijų ir realių veiksmų

Q14. There are emerging alternatives to buying new products. Have you ever done any of the following?

Q2. In your opinion, what would be the impact of more efficient resource use on each of the following elements?

EU28

Base: Total number of respondents

Pasiūlymai (1)

1. Geresnis galiojančių įstatymų laikymasis

- Įstatymai ir teisės aktai, reguliuojantys žiedinę ekonomiką, jau yra priimti – ES atliekų perdirbimo politika, ekologiškumas viešuosiuose pirkimuose, pramonės išmetamųjų teršalų direktyva, ekologinio dizaino direktyva, ekologinės produkcijos žymėjimas etiketėse ir t.t.
- Reikia ištirti jau priimtus skirtingose šalyse teisės aktus ir jų poveikį žiedinės ekonomikos modeliams tam, kad išvengtume nenuoseklumo ar pasikartojimų.
- Taip pat reikia atkreipti dėmesį į tai, kad šie teisės aktai vis dar nėra tinkamai įgyvendinami. 2014 m. buvo užfiksuoti 334 ekologinės politikos pažeidimai. Tik atliekų perdirbimo srityje pilnas teisės aktų realizavimas galėtų sugeneruoti 400 000 darbo vietų ir tai kainuotų 72 mlrd. EUR mažiau, nei jų neįgyvendinimas (Europos Komisija, 2012m).

Pasiūlymai (2)

2. Teisingas kaštų paskirstymas

- Politikos formuotojai turi gerai išstudijuoti teisės aktų laikymosi kaštus visiems rinkos dalyviams. Tikslas turi būti užtikrinti, kad kai kurios suinteresuotos šalys nesukurtų pelną kitų verslų sąskaita. Reikia tinkamai ištirti finansines schemas ir pavišinti gerų praktikų pavyzdžius.

3. Žiedinės ekonomikos monitoringas

- Reikalingi tikslūs duomenys ir statistika, atskleidžiantys žiedinės ekonomikos vystymąsi.

Pasiūlymai (3)

4. Geresnis finansavimas

- Europos Sąjungos MTEP ir inovacijų programos turėtų skirti biudžetą pagrindiniams žiedinės ekonomikos prioritetams. Reikia užtikrinti ilgalaikes investicijas tam, kad galima būtų palaikyti jau vykstantį Europos pramonės modernizavimąsi ir paruošti ją rytojaus iššūkiams. Tam reikia greičiau pradėti projektus ir paspartinti inovacijų panaudojimą Europoje. Europos strateginių investicijų fondas galėtų potencialiai finansuoti žiedinės ekonomikos projektus. Be to, galima būtų panaudoti fiskalines paskatas, mokesčių kreditus arba PVM mažinimą.

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

Ačiū už dėmesį